

(intro) -----

TV reportér: Vážení diváci. Po záběrech z rodného domu a po rozhovoru s farářem, se teď účastníme obecního shromáždění. Blíží se vrchol návštěvy, kterou paní Klára koná ve svém městě. Proslulá dáma sice není sama přítomna, avšak starosta učiní jejím jménem důležité prohlášení. Jsme v divadelním sále U zlatého apoštola, v hotelu, kde přenocoval Goethe... a teď se ujímá slova starosta.

Starosta: Vítám celou obec. A ihned přistupme k jedinému bodu jednání. Mám tu čest oznámit, že nám paní Klára, dcera našeho významného spoluobčana, hodlá věnovat jednu miliardu. Pět set miliónů městu, pět set miliónu občanům.

TV reportér: Obrovská senzace. Nadace, která učiní z obyvatel rázem boháče, a která je proto jedním z největších sociálních experimentů naší doby. V sále vládne hrobové ticho a dojetí.

Starosta: Předávám slovo naší učitelce.

Učitelka: Musí nám být jasné, že paní Klára tímto darem něco sleduje. Co je to? Chce nás obšťastnit penězi? Víte, že tomu tak není. Paní Kláře tane na myslí něco důležitějšího. Chce za svou miliardu spravedlnost. Chce, aby se naše obec stala spravedlivou. Tento požadavek nás zarazí. Copak jsme nebyli spravedlivou obcí?

Hofbauer: Nebyli! Strpěli jsme zločin!

Učitelka: Ano, strpěli jsme nespravedlnost. Víím přirozeně, jaké materiální možnosti nám poskytuje ona miliarda, ale přesto – nejde o peníze... Nejde o blahobyt a spokojený život, nejde o luxus, jde o to, zda chceme uskutečnit spravedlnost, a nejen spravedlnost, ale také všechny ty ideály, pro které žili a bojovali a umírali naši předkové. Kde neexistuje láska k bližnímu, kde nedbají na povinnost chránit slabé, kde špiní manželství, klamou soud, kde mladou matku uvrhnou do neštěstí, tam je v sázce svoboda. Své ideály musíme teď brát vážně, smrtelně vážně. Jen v případě, že už nemůžete snášet zlo, že už nemůžete dále žít ve světě nespravedlnosti, smíte přijmout miliardu paní Kláry a splnit podmínku spojenou s touto nadací.

TV reportér: Projev ředitelky gymnázia měl mravní velikost, s níž se dnes - bohužel - setkáme jen málokdy. Odvážně poukázala na obecné zlořády, na křivdy, k nimž dochází v každé obci, všude, kde žijí lidé.

Starosta: Alfréde Ille...

TV reportér: A slova se opět ujímá starosta.

Starosta: Alfréde Ille, musím se vás na něco zeptat.

/Policista šouchne do Illa, Ill vstane. TV reportér k němu přistoupí s mikrofonom/

TV reportér: A nyní uslyšíte muže, na jehož návrh byla nadace paní Kláry založena. Alfréd Ill, mecenáščin přítel z mládí.

Starosta: Tato nadace nám byl nabídnuta kvůli vám, Alfréde Ille. Jste si toho vědom?

/Ill cosi tiše řekne/

TV reportér: Musíte mluvit hlasitěji, pane, aby vám diváci rozuměli.

III: Ano.

Starosta: Budete respektovat naše rozhodnutí, zda přijmout či odmítnout nadaci paní Kláry?

III: Budu ho respektovat.

Starosta: Chce se někdo Alfréda IIIa na něco zeptat? Chce někdo něco poznamenat k nadaci paní Kláry? Pan farář? Městský lékař? Policie? Politická opozice? Přikročíme tedy k hlasování.

(První dějství) -----

Starosta: Exekutor.

Učitelka: Prý obstavuje celé město.

Starosta: Ještě že jsme městské muzeum prodali loni Američanům. Tak už nám nesebere. Fajn. Vzácný host přijede v jednu hodinu třináct. Co dětský sbor?

Učitelka: Připraven, pane starosto.

Starosta: Po sboru začne vyzvánět kostelní zvon!

Farář: Požární zvon. Ten jsme ještě nezastavili.

Starosta: Zvon jako zvon. Na náměstí bude hrát městská dechovka a tělocvičný spolek vytvoří na počest miliardářky pyramidu.

Farář: Potom oběd?

Starosta: U zlatého apoštola.

Farář: A co večerní osvětlení katedrály?

Starosta: Na to nemáme bohužel finance.

Farář: Pane na nebi!

Starosta: Nikdo neplatí daně.

III: Poslyšte, starosto, ten nápis je moc důvěrný.

Starosta: To je pravda. „Vítáme Kláru“ by bylo rozhodně vhodnější. Pánové, ta miliardářka je naše poslední naděje.

Farář: Kromě Boha.

Starosta: Kromě Boha. Ale ten neplatí daně. Ten na nás zapomněl.

Starosta: Vy jste byl její přítel, Ille, všechno teď záleží na vás.

Farář: Říká se... Nechcete se svému faráři svěřit?

III Byli jsme kdysi přátelé...

Býval jsem chlapík, pánové, před čtyřiceti lety.

...a Klára! Pořád ji vidím, rusé vlasy rozevláté, pružná, štíhlá jako proutek!

Říkala mi "Tygře." Život nás rozdělil... Život.

Starosta: Pro krátký projev při obědě bych o ní potřeboval pár podrobností.

III: Klára milovala spravedlnost. Jednou odváděl policajt tuláka a ona po něm házela kamením.

Starosta: Láska k spravedlnosti. To působí vždycky dobře. Ale o té historce s policistou radši pomlčíme.

III: Co měla, to rozdala, pro jednu chudou vdovu kradla brambory.

Starosta: Smysl pro dobročinnost. O tom se musím, pánové, rozhodně zmínit. Pokud jde o mne - já jsem připraven! Ostatní už záleží na Illovi.

III: Já vím. Chcete, aby Klára vyplázla pár miliónů.

Učitelka: Pár miliónů.

Starosta: To je ten správný přístup. Milý Ille, jste teď nejoblíbenější osobností ve městě. Já na jaře odstoupím. Dohodli jsme se s opozicí, že vás navrhneme jako mého nástupce.

Učitelka: Mohu to potvrdit.

III: Klid pánové, nejdřív si s Klárou promluvíme o naší katastrofální situaci.

Farář: Ale opatrně.

III: Musíme postupovat chytře.

Učitelka: Psychologicky.

III: Ovšem. Už nepovedené přivítání tady by mohlo celou naši snahu zhatit.

Starosta: To má Ill pravdu. Je to důležitý okamžik. Máme skoro dvě hodiny. O transparent se postarám. Ostatní by mohli mávat. Ale nekřičte, chovejte se nenuceně, srdečně, ale organizace musí klapat, požární zvon až po dětském sboru!

Klára: Jsem doma?

Vlakvedoucí: Použila jste záchrannou brzdu, dámo!

Klára: Používám vždycky záchrannou brzdu.

Vlakvedoucí: Ale u nás se záchranná brzda nepoužívá. Ani když hrozí nebezpečí. Dodržování jízdního řádu je pro nás zákonem. Žádám vás o vysvětlení.

Klára: Jsem opravdu doma, Moby. Poznávám to smutné hnízdo.

Vlakvedoucí: Čekám na vysvětlení!

Klára: Jste husa. Chci prostě navštívit tohle městečko. To jsem měla z vašeho rychlíku vyskočit?

Vlakvedoucí: To vás přijde draho, dámo!

/učitel, III, starosta se rozběhnou za Klárou a přetahují se, kdo u ní bude dříve/

III: Klára!

Starosta: Proboha, nemám cylindr!

Farář: Pane na nebi!

Starosta: Milostivá paní! Jako zdejší starosta mám tu čest přivítat vás jako dceru našeho města.

Klára: Děkuji vám, pane starosto.

Starosta: Nechám vám tady prostor, abyste se mohli „přivítat“. /mrk mrk/

III: Kláro!

Klára: Alfréde!

III: To je hezké, že jsi přijela.

Klára: Vždycky jsem to měla v úmyslu.

III: To je od tebe milé.

Klára: Řekni, myslel jsi na mě taky někdy?

III: Samozřejmě, a moc ti to sluší.

Klára: No... tobě taky! /poklepe mu na břicho/

Policista: Policejní strážmistr, milostivá paní. Jsem vám k službám!

Klára: Děkuju. Nechci nikoho zatknout. Přimhouříte taky někdy oko?

Policista: No jistě, milostivá paní. Kam bych jinak přišel!

Klára: Tak zavřete radši obě.

III: /se zasměje/ Celá Klára! To jsou ale roztomilé žertíky!

Učitelka: Milostivá paní, budiž mi dovoleno, abych vás jako ředitel gymnázia a ctitel hudby, přivítal prostou lidovou písní v provedení dětského sboru.

/la la la la la la laaaa děti/

Starosta: Požární zvon! Teď se měl rozeznít požární zvon!

Klára: Dobře jste zpívaly, děti!

Starosta: Náš farář, milostivá paní.

Klára: Aj, náš pastýř! Poskytujete útěchu umírajícím?

Farář: Snažím se.

Klára: I lidem odsouzeným k smrti?

Farář: Trest smrti byl v naší zemi zrušen, milostivá paní.

Klára: Třeba ho zase zavedou.

III: To je ten pověstný smysl pro humor!!!

Klára: A teď do městečka! Zavazadla a rakev dopravte ke Zlatému apoštolovi.

Starosta: Rakev?

Klára: Přivezla jsem si rakev. Možná ji budu potřebovat.

Klára: Už dlouho jsem se neprocházela lesem svého mládí.... Mě bylo sedmnáct... a tobě?

III: **Necelých dvacet.**

Klára: Potom sis vzal Matyldu a její hokynářství a já starýho a jeho miliardy. Objevil mě v bordelu.

III: **Matyldu jsem si vzal kvůli tobě. Kdybys zůstala tady, byla bys na mizině, stejně jako my!**

Klára: Ona ti nepřinesla štěstí?

III: **Vedu směšný život... Pomůžeš nám?**

Klára: Nenechám své rodné městečko ve štychu.

Starosta: Kufry a kufry!

Farář: A před chvílíkou vynesli nahoru klec a v ní divokou šelmu.

Učitel: Tygra.

Farář: A rakev.

Starosta: Ta přijde do zvláštního pokoje.

Učitel: To je divné.

Starosta: Bohaté dámy mají své vrtochy.

Učitel: Vypadá to, že se tu chce zdržet.

Starosta: Tím lip. III ji má v hrsti. Vyždímá z ní milióny. Připijme našemu dobrému Illovi, přátelé, na zdraví našeho nejoblíbenějšího občana našeho města!

Starosta: Milostivá paní, drazí obyvatelé města. Je tomu čtyřicet let, co jste opustila naše město. Udalo se mezitím mnoho věcí. Svět prožil smutné chvíle, prožili jsme je i my. Avšak na vás, milostivá paní - naše Klárko - jsme nikdy nezapomněli. Jako blondátá, tedy - **/III mu cosi po- šeptá/** rusovlasá divoška jste se proháněla po našich, teď už bohužel zchátralých, uličkách. - Už tehdy každý cítil kouzlo vaší osobnosti, tušil, že se vyšvihnete k závratným výšinám. Vaše láska k spravedlnosti a váš smysl pro dobročinnost vyvolávaly už tehdy obdiv široké veřejnosti, Naše Klárka se postarala o starou chudou vdovu. Z kapesného, které si těžce vydělala, jí koupila brambory a zachránila ji tak před smrtí hladem. Milostivá paní, drazí spoluobčané, křehké zárodky těchto potěšitelných vlastností se mohutně rozvily, z rusovlasé žabky se stala dáma, která svou dobročinností zaplavuje svět - a proto bych chtěl teď, když se vrátila domů, provolat: Sláva jí, sláva jí, sláva jí!

Klára: Starosto, občané. Jsem dojata. Byla jsem sice trochu jiné dítě, než jak mě vylíčil starosta, ve škole mě bili a brambory pro vdovu jsem ukradla, společně s Illem.

Ne proto, aby ta stará kuplířka neumřela hlady, ale abych si s Illem mohla vlézt taky jednou do postele. Bylo to pohodlnější než v lesíku za Konrádovic chalupami nebo v Petrovic stodole. Abych však přispěla k vaší radosti, prohlašuji rovnou, že jsem ochotna věnovat vám jednu miliardu. Pět set miliónu městu a pět set miliónů jednotlivým rodinám.

Starosta: Jednu miliardu?

Klára: Pod jednou podmínkou.

Starosta: Pod jednou podmínkou, řekla milostivá paní. Smím tu podmínku znát?

Klára: Věnuju vám jednu miliardu a koupím si za ni spravedlnost.

Starosta.: Jak tomu mám rozumět?

Klára: Jak jsem to řekla.

Starosta: Spravedlnost se přece nedá koupit.

Klára: Všechno se dá koupit.

Starosta: Nerozumím.

Klára: Boby!

Komorník: Nevím, jestli mě ještě někdo z vás pozná,

Farář : Náš vrchní soudce.

Komorník: Správně. Před čtyřiceti lety jsem byl vrchním soudcem zde ve městě a pak jsem přešel k odvolacímu soudu, až mi Klára před pětadvaceti lety nabídla, abych vstoupil do jejích služeb jako komorník. Přijal jsem. Pro člověka s akademickým vděláním je to možná trochu podivná kariéra, avšak nabídnutý plat byl tak fantastický...

Klára: K věci, Boby.

Komorník: Jak jste slyšeli, nabízí Klára jednu miliardu a požaduje za ni spravedlnost. Jinými slovy: nabízí miliardu, jestliže odčiníte bezpráví, jež bylo zde na ní spácháno. Pane Ille, můžu vás poprosit?

/Ill vstane, bledý, polekaný a udivený zároveň/

Ill: Co ode mně chcete?

Komorník: Pojd'te sem, pane Ille.

Ill: Prosím /dojde před stůl/

Komorník: Byl jsem zde před 40 lety vrchním soudcem a projednával žalobu o uznání otcovství. Klára vás žalovala, pane Ille, že jste otcem jejího dítěte. Vy jste otcovství tehdy popřel, pane Ille. A přivedl jste si svědka.

Ill: Stará historka.

Klára: Odpřísáhl, že se mnou spal.

Komorník: To odpřísáhl. Před soudem, před Bohem. Odpřísáhl to křivě, protože ho Ill podplatil literm kořalky.

Klára: A já toho svědka nakonec našla, nechala oslepit a vykastrovat.
Komorník: To je ten příběh: soudce, obžalovaný, dva falešní svědkové, chybný rozsudek.
III: Je to promlčené, to všechno je promlčené.
Komorník: Co se stalo s dítětem, žalobkyně?
Klára: Žilo rok.
Komorník: Co se stalo s vámi?
Klára: Stala se ze mě děvka.
Komorník: Proč?
Klára: Udělal ji ze mě rozsudek soudu.
Komorník: A teď žádáte spravedlnost?
Claire Zach.: Můžu si ji dovolit. Jednu miliardu pro město, jestliže někdo zabije Alfréda IIIa.
III: Čarodějko! To přece nemůžeš chtít! Život šel dál!
Klára: Život šel dál, ale já na nic nezapomněla, Alfréde! Ty sis život vybral a mě jsi ho vnutil. Teď chci, abychom spolu zúčtovali. Spravedlnost za jednu miliardu.
Starosta: Zatím ještě žijeme v Evropě, zatím ještě nejsme pohani. Jménem města nabídku odmítám. Ve jménu lidskosti. Raději zůstaneme chudí, než abychom se potřísnilí krví.
Klára: Já počkám.

(Druhé dějství) -----

III: Věnce
Illová: Nosí je každé ráno z nádraží.
III: K prázdné rakvi U zlatého apoštola.
Illová: Tím nikoho nezastraší.
III: Městečko stojí při mně. - Děti už snídaly?
Illová: Karel šel na nádraží. Jeden dělník onemocněl. Třeba budou potřebovat náhradu.
III: Dřít v parném slunci na dráze - to není práce pro mého syna.
Illová: Lepší něco než nic.
III: A Ilonka?
Illová: Je na pracáku. Třeba budou něco mít. /odejde/
III: Dobré děti, hodné děti.

III: Dobré jitro!
Hofbauer: Cigarety.
III: Jako každé ráno.

Hofbauer: Ty ne, vzal bych si ameriky.

III: **Dražší.**

Hofbauer: Napište mi to.

III: **Tenhle týden udělám výjimku, ale prvního, až dostanete podporu...**

III: **Ty máš nové boty!**

Hofbauer: No a co? Nevím, co tě na tom překvapuje. Člověk přece nemůže chodit věčně ve starých botách.

III: **Jak jste si mohl koupit nové boty?**

Hofbauer: Na dluh, pane Ille.

III: **Na dluh. U mně nakupujete taky na dluh. Lepší tabák, lepší mléko, koňak. Jak to, že máte v obchodech najednou úvěr?**

Hofbauer: U tebe máme taky úvěr.

III: **Čím chcete zaplatit? Čím chcete zaplatit? Čím? Čím? /vyřtí se za ním/**

III: **Pane strážmistře!**

Policista: Co si přejete, Ille? Proč se tak třesete?

III: **Jako budoucí starosta žádám, abyste zatknul Kláru!**

Policista: Volby se ještě nekonaly.

III: **Okamžitě tu dámu zatkněte.**

Policista: O tom, jestli bude zatčena, rozhodne policie. Dopustila se něčeho?

III: **Vyzývá lidi, aby mě zabili.**

Policista: A já ji mám prostě zatknout.

III: **Je to vaše povinnost.**

Policista: Milý Ille, podívejme se na ten případ střízlivě. Dáma učinila nabídku, aby vás někdo za jednu miliardu - víte, co myslím. To je pravda, byl jsem při tom. Ale to ještě není pro policii důvod, aby proti ní zakročila. Na to jsou zákony.

III: **A co vybízení k vraždě?**

Policista: O vybízení k vraždě bychom mohli mluvit, jen kdyby byl ten návrh myšlen vážně. Jenomže tenhle návrh nemůže být myšlen vážně, protože jedna miliarda je přemrštěná cena, to musíte uznat sám. Za něco takového se nabízí sto tisíc nebo možná dvě stě, víc rozhodně ne. A to právě dokazuje, že ten návrh nebyl myšlen vážně. A kdyby byl, nemůže policie brát vážně tu dámu, poněvadž v tom případě je ta dáma blázen: jasné?

III: **Ten návrh mě ohrožuje, strážmistře, ať je ta dáma blázen nebo ne.**

Policista: Nemůžete být ohrožen návrhem, ale jen jeho provedením. Ukažte mi třeba muže, který na vás míří puškou, a jsem v mžiku u vás. Ale nikdo to provést nechce,

naopak. Shromáždění U zlatého apoštola bylo velice působivé. Musím vám dodatečně gratulovat.

III: Nejsm si tím tak docela jistý.

Policista: Nejste si tím jistý?

III: Zákazníci kupují lepší mlíko, lepší chleba, lepší cigarety.

Policista: Budte rád! Půjdou vám líp obchody!

III: Jeden si koupil koňak! A přitom žije z podpory. Všichni mají nové boty.

Policista: Co máte proti novým botám? Já je mám koneckonců taky...

III: Čím zaplatí moji zákazníci?

Policista: To se policie netýká.

III: Ale mě se to týká! Zaplatí totiž mnou.

Policista: Nikdo vás neohrožuje. /nabíjí pistoli/

III: Město žije na dluh. S dluhy vzrůstá blahobyť. S blahobytem nutnost zabít mě. A tak dámě stačí sedět na balkóně, popíjet kávu, pokuřovat doutníky a čekat. Jenom čekat.

Policista: Fantazíujete.

III: Všichni čekáte.

Policista: Co jste pil? Tak, a je nabitá. Můžete být klidný. Policie je od toho, aby se starala o pořádek a chránila občany. Kdyby se ukázalo, že vám něco hrozí, tak policie zakročí, pane Ille. Na to se můžete spolehnout.

III: Jak to, že máte zlatý zub?

Policista: Co?

III: Nový zlatý zub!

Policista: Vám asi přeskočilo! /III vidí, že hlaveň pistole míří na něj a zvedne pomalu ruce/

Policista: Nemám čas s vámi diskutovat, člověče! Té miliardáře útek pardál. Jdu na štvanici. Celé město jde na štvanici.

III: Mě chcete uštvat, mě!

III: Pane starosto!

Starosta: Posadte se./III hledí na revolver/ Paní Kláře utekl pardál. Musíme být ozbrojeni.

III: Jistě.

Starosta: Svolať jsem muže, kteří mají pušky. Děti zůstanou ve škole.

III: Trochu příliš velký poplach.

Starosta: Štvanice na šelmu... Tak co máte na srdci? Mluvte zcela otevřeně.

III: Nová kravata?

Starosta: Hedvábná.

III: **Boty jste si taky koupil?**

Starosta: Jak to víte? Co je to s vámi? Připadáte mi bledý. Nejste nemocný?

III: **Mám strach.**

Starosta: Strach?

III: **Blahobyt vzrůstá.**

Starosta: To je potěšitelné.

III: **Žádám úřady o ochranu.**

Starosta: Pročpak? Obraťte se na policii.

III: **To už jsem udělal.**

Starosta: Jistě vás to uklidnilo.

III: **Policiímu strážmistřovi se blýská v ústech nový zlatý zub**

Starosta: Zapomínáte, kde jste. Ve městě humanistických tradic. Přenocoval tu Goethe. Brahms tu složil kvartet. Tyhle hodnoty zavazujou. Jestli naší obci nedůvěřujete, je mi vás líto. To jsem od vás neočekával. Žijeme přece v právním státě.

III: **Tak dámu zatkněte!**

Starosta: Zatkněte. Zatkněte. Její chování není tak nepochopitelné. Přiměl jste přece svědka ke křivé přísaze a to děvče kvůli vám třelo bídu s nouzí.

III: **Ta bída s nouzí obnáší pár miliard, starosto.**

Starosta: Promluvme si upřímně. Jako muž s mužem.

III: **Prosím vás o to.**

Starosta: Nemáte morální právo žádat, abychom dámu zatkli. A nepřicházíte v úvahu ani jako starosta. Mrzí mě, že vám to musím říct.

III: **Oficiálně?**

Starosta: Z pověření politických stran.

III: **Chápu.**

Starosta: Že návrh té dámy odsuzujeme, neznamená, že schvalujeme provinění, které ho vyvolalo. Úřad starosty vyžaduje určité mravní kvality, které vy nemáte, to musíte uznat. Rozumí se samosebou, že k vám cítíme stejnou úctu a přátelství jako předtím.

Starosta: Nejlepší bude, když se o tom nebudeme šířit. Požádal jsem taky místní tisk, aby o té záležitosti pomlčel.

III: **Nosí už květiny k mé rakvi, starosto! Mlčení mi připadá příliš nebezpečné.**

Starosta: Jak to, milý Ille? Měl byste nám být vděčný, že tu ošklivou aféru chceme zahrát do autu.

III: **Když promluvíím já, mám šanci, že z toho vyvážnu.**

Starosta: To je tedy vrchol! Kdo vás ohrožuje?

III: **Jeden z vás.**

Starosta: Máte na někoho podezření? Řekněte mi jméno, a já ten případ vyšetřím.

III: **Kdokoli z vás.**

Starosta: Proti té pomluvě protestuju jménem celého města.

III: **Nikomu se do toho nechce, každý doufá, že to udělá někdo jiný, a tak to nakonec někdo udělá.**

Starosta: Vidíte strašidla.

III: **Vidím novou radnici, /ukáže na model/**

Starosta: Bože, snad ještě smíme plánovat.

III: **Spekulujete už s mojí smrtí.**

Starosta: Milý Ille, kdybych jako politik neměl právo věřit v lepší budoucnost, aniž bych přitom myslel na zločin, hned bych odstoupil. Tím si můžete být jist.

III: **Odsoudili jste mě k smrti.**

Starosta: Pane Ille!

III: **Ten model to dokazuje. Dokazuje!**

III: **Pane faráři!**

Farář: Copak, Ille?

II: **Mám strach.**

Farář: Strach? Z čeho?

III: **Z lidí.**

Farář: Té zbrani se nedivte. Potuluje se tu pardál.

III: **Štvou mě jako divou zvěř.**

Farář: Nemáme se bát lidí, nýbrž Boha, nikoli smrti těla, nýbrž smrti duše.

III: **Jde mi o život.**

Farář: O život věčný?

III: **Lidé se radují. Město se připravuje na oslavu mého zavraždění. Umírám hrůzou.**

Farář: To je pozitivní, co proděláváte, rozhodně pozitivní.

III: **Je to peklo.**

Farář: Peklo je ve vás. Myslíte si, že znáte lidi, ale každý zná jen sebe. Protože jste kdysi pro peníze zradil děvče, myslíte si, že teď lidé zradí pro peníze vás. Soudíte jiné podle sebe. To je přirozené. Příčiny naší bázně tkví v našem srdci, v našem hříchu. Až tohle pochopíte, přemůžete to, co vás trápí. Modlete se. Zkoumejte své svědomí. Vydejte se na cestu pokání, jinak bude svět pořád vyvolávat vaši

bázeň. Je to jediná možnost.

/Začne vyzvánět zvon/

III: Nový zvon?

Farář: Má nádherný zvuk, vidíte? Plný a nosný.

III: Tak vy taky, faráři, vy taky!?

Farář: Uteč!

Klára: Střílí se.

Komorník: Vskutku, milostivá paní.

Klára: Pročpak?

Komorník: Pardál utekl.

Klára: Trefili ho?

Komorník: Leží mrtvý před Illovým krámem.

Klára: Škoda toho zvířátka.

III: Kláro!

Klára: Alfréde!

III: Mám strach, Kláro. Řekni, že hraješ komedii, že to není pravda, co žádáš. Tak to řekni!

Klára: Je to zvláštní, Alfréde. Ty vzpomínky. Stála jsem taky na balkóně, tenkrát, když jsme se spatřili poprvé, byl podzimní večer jako teď, vzduch se ani nepohnul. A ty jsi tam stál dole a koukal nahoru na mě. Styděla jsem se a nevěděla, co dělat. Chtěla jsem odejít do pokoje a nemohla jsem.

III: Jsem zoufalý. Varuju tě, Kláro! Jestli teď neřekneš, že to je pouze žert, krutý žert... /namíří na ni/

Klára: Boby, musím ti něco nadiktovat. Převod jedné miliardy.

/Nádraží. Zvuk zvonu. Scéna jako na začátku prvního dějství./

Starosta: Buďte zdrav! Ille!

III: Buďte zdraví!

Učitel: Kam s tím kufříkem?

III: Na vlak.

Starosta: Doprovodíme vás.

III: To nemusíte. Není třeba.

Starosta: Vy odjíždíte, Ille?

III: Odjíždím.

Policista: Kampak?

III: Nevím. Člověk přece nemůže žít pořád na jednom místě.

Starosta: To je přece směšné.

Policista: Tady jste v bezpečí.

III: Napsal jsem vládnímu zmocněnci.

Starosta: No a?

III: Neodpověděl mi.

Učitel: Vaše nedůvěra je nepochopitelná.

III: Pošta dopis neodeslala.

Starosta: Vyloučeno. Poštovník je člen městské rady.

Učitel: Je to čestný člověk.

III: Všude se staví.

Starosta: No a?

III: Jste pořád bohatší, pořád zámožnější.

Učitel: Vidíte sám, jak jste oblíbený.

Starosta: Celé město vás doprovází.

III: Nezval jsem vás.

Učitel: Snad se ještě můžeme rozloučit.

Starosta: Jako staří přátelé.

Starosta: Váš vlak. Tak Ille, přeju vám šťastnou cestu!

Policista: A hodně štěstí!

Všichni: Hodně štěstí, hodně štěstí!

III: Proč jste všichni tady?

Přednostka: Nastupovat!

III: Co jste mě tak obstoupili?

Starosta: Vždyť jsme vás neobstoupili.

III: Pusťte mě!

Učitel: Ale vždyť vás pouštíme.

III: Jeden z vás mě zadržel.

Policista: Nesmysl. Nastupte do vlaku.

III: Jděte pryč!

/III padne na kolena/

III: Proč jste tak blízko mě? Chcete mě zadržet!

Starosta: Tak si už nastupte!

III: Až budu nastupovat, jeden z vás mě zadrží.

Všichni: Nikdo! Nikdo!

III: Vím to.

Policista: Máte nejvyšší čas.

Učitel: Člověče, tak už konečně nastupte!

III: Vím to! Jeden z vás mě zadrží! Jeden z vás mě zadrží!

Policista: Vidíte! Nakonec vám ujel. /Všichni pomalu zmizí/

III: Jsem ztracený.